

Notat 8/2026

Lokale og regionale kulturråd:

Kartlegging av omfang og innretning

Emilie W. Timm

Tittel: Lokale og regionale kulturråd:

Undertittel: Kartlegging av omfang og innretning

TF-notat nr.: 8/2026

Forfatter(e): Emilie W. Timm

Dato: 12.06.2026

ISBN: 978-82-336-0840-8

ISSN: 2703-7908

Prosjekt: Lokale og regionale kulturråd: Kartlegging av omfang og innretning

Prosjektleder: Emilie W. Timm

Oppdragsgivere: Kommunesektorens organisasjon (KS) & Norsk kulturforum (NOKU)

Telemarksforskning
Postboks 4
3833 Bø i Telemark
Tlf.: +47 35061500

Forord

Dette notatet oppsummerer resultatene fra en kartlegging av lokale og regionale kulturråd. Datainnsamling og analyse er gjennomført av Telemarksforskning v/Emilie W. Timm på oppdrag fra Kommunesektorens organisasjon (KS) og Norsk kulturforum (NOKU).

Bø, 1. juli 2026

Emilie W. Timm

Prosjektleder

Innhold

Forord.....	3
Sammendrag	5
1. Innledning	6
1.1 Kulturrådet og regionale og lokale kulturråd	6
1.2 Metode	8
2. Forekomsten av kulturråd og lignende sammenslutninger	11
3. Lokale og regionale kulturråd for ulike kulturuttrykk	12
3.1 Forekomst.....	12
3.2 Representerte kulturuttrykk	13
3.3 Rådets rolle	14
3.4 Organisering.....	14
3.4.1 Hvem kan være medlemmer.....	14
3.4.2 Lønnede verv og finansiering.....	15
3.4.3 Organisering av kontakt og samarbeid	16
3.4.4 Bakgrunn for opprettelse	16
3.5 Erfaringer med dialog og samarbeid med rådet	17
4. Kulturråd for ett kulturuttrykk og lignende sammenslutninger.....	19
4.1 Lignende sammenslutninger.....	20
5. Kulturrådlandskapet	21
5.1 Et mangfoldig og utydelig kulturrådlandskap – veien videre	22
Referanser.....	24

Sammendrag

Dette notatet oppsummerer resultatene fra en spørreundersøkelse om lokale og regionale kulturråd i Norge, gjennomført av Telemarksforskning på oppdrag fra Kommunesektorens organisasjon (KS) og Norsk kulturforum (NOKU) våren 2026. Undersøkelsen ble sendt til alle landets kommuner og fylkeskommuner, og er besvart helt eller delvis av 186 kommuner og 9 fylkeskommuner. Hovedformålet har vært å få mer kunnskap om forekomst, omfang og organisering av tverrfaglige kulturråd, altså råd som samler flere kulturuttrykk. Videre har målet vært å få en oversikt over råd for enkeltstående kulturuttrykk og andre sammenslutninger med lignende roller og funksjoner.

Kartleggingen viser at en betydelig andel av kommunene i undersøkelsen (44%) og fylkeskommunene (67%) oppgir å ha en form for kulturråd for ett eller flere kulturuttrykk, eller lignende sammenslutninger. Organisasjonsform, navn og funksjon varierer imidlertid betydelig. Omtrent 1/5 av kommunene oppgir å ha tverrfaglige råd som er åpne for flere kulturuttrykk. Majoriteten av disse er åpne for alle kulturuttrykk, og det er mest utbredt at slike råd har en rådgivende rolle og/eller rollen som interesseorganisasjon. Samtidig rapporteres det om råd og interesseorganisasjoner for enkeltstående kulturuttrykk, særlig musikkråd, samt om kulturnettverk, kulturlag og ulike prosjekt- og arrangementsbaserte organiseringer. I tillegg beskrives samarbeidsforum for kommunalt ansatte og samhandlingsarenaer mellom kommuner, fylkeskommuner og kulturinstitusjoner. Rapportering av slike organiseringer utelukkende bestående av kommunalt og fylkeskommunalt ansatte, illustrerer uklar begrepsbruk, og at det eksisterer varierende forståelser av hva et kulturråd er.

Samlet tegner undersøkelsen et mangfoldig og delvis utydelig kulturrådlandskap, der grensen mellom kulturråd, interesseorganisasjoner og andre nettverk i denne undersøkelsen trekkes av kommunesektoren selv. Grensedragningen mellom ulike organiseringer er krevende i lys av foreliggende data, noe som gir utfordringer for å lage en presis oversikt. Avslutningsvis er det foretatt en forsøksvis kategorisering av ulike typer rapporterte organiseringer basert på mønstre i empirien:

- Tverrfaglige kulturråd – åpne for flere kulturuttrykk
- Kulturråd og interesseorganisasjoner for enkeltstående kulturuttrykk
- Samarbeidsforum om kultur for ansatte i kommunesektoren
- Samhandlingsarenaer mellom kommunesektor, institusjoner og organisasjoner

Notatet må forstås som en innledende, deskriptiv kartlegging av kommunesektorens egen oversikt over og forståelse av lokale og regionale kulturråd. Innsikten fra arbeidet kan danne grunnlag for mer målrettede, framtidige undersøkelser, for eksempel der rådene selv får beskrive organisering, rolle og erfaringer med dialog og samarbeid.

1. Innledning

Dette notatet oppsummerer resultatene fra en kartlegging av lokale og regionale kulturråd i Norge. Data-innsamling og analyse er gjennomført av Telemarksforskning på oppdrag fra Kommunesektorens organisasjon (KS) og Norsk kulturforum (NOKU).

Undersøkelsen ble gjennomført i april 2026, og det er ansvarlige for kulturområdet i kommuner og fylkeskommuner som har besvart denne.

Notatet beskriver forekomsten og omfanget av lokale og regionale kulturråd. Spesielt har vi ønsket å kartlegge forekomsten og organiseringen av tverrfaglige kulturråd, altså organiseringer som har representanter fra ulike fagområder/kulturuttrykk.

Undersøkelsen er eksplorativ, og spørsmålet om kulturråd er derfor gjort til et empirisk spørsmål. Fordi kommunesektoren selv har rapportert hva de forstår som et kulturråd, og derav gjort grensedragningen mellom slike og andre organiseringer, gir notatet innsikt i kommunesektorens oversikt og forståelse av innretning og forekomst av lokale og regionale kulturråd. Notatet er å anse som en innledende kartlegging som kan danne grunnlag for videre mer målrettet arbeid med tematikken. Det ville for eksempel vært hensiktsmessig med en mer inngående undersøkelse der rådene selv kan svare for seg.

1.1 Kulturrådet og regionale og lokale kulturråd

Kulturråd er et begrep som kan ha flere ulike betydninger.

Kulturrådet, med stor K, er et organ på nasjonalt nivå. Dets funksjon er lovfestet i «Lov om Kulturråd», og rådet forvalter blant annet Norsk Kulturfond. Dette er landets største offentlige finansieringskilde for det frie og prosjektbaserte kunst- og kulturlivet. Kulturrådet består av medlemmer med fagkompetanse på ulike deler av kulturfeltet. Disse oppnevner videre utvalg, som fordeler tildelingene som forvaltes av kulturrådet. Kulturrådet skal ivareta prinsippet om armlengdes avstand, som blant annet innebærer at beslutninger om statlig tilskudd til kultur tas på bakgrunn av fagkompetanse, uavhengig av politisk styring (Kulturdirektoratet, u.å.). Andre organisasjoner kan ha ulike forståelser av hva det innebærer å være et armlengdesorgan.

Det som står i fokus i denne rapporten er imidlertid lokale og regionale organiseringer som i noen tilfeller omtales som kulturråd. Dette er i utgangspunktet ikke armlengdesorgan, råd eller eksterne fagutvalg opprettet av kommuner eller fylkeskommuner for å forvalte tildelinger på lokalt eller regionalt nivå, lignende Kulturrådet nasjonalt. Vi ønsket i hovedsak å kartlegge lokale eller regionale sammenslutninger, lignende

idrettsråd. Innenfor idretten fungerer idrettsrådene¹ som idrettslagenes samarbeidsorgan i kommunene (Meld. St. 26 (2011-2012), s. 94), og skal være et idrettspolitisk organisasjonsledd på lokalt nivå (Norges idrettsforbund, u.å.).

I rapporten «Kutt, kutt, kutt over hele linja» fremkommer det at 85 prosent av de store kommunene oppgir at de har kulturråd, musikkråd eller lignende som samler frivillige kulturaktører til et felles talerør. Blant de små kommunene var tilsvarende andel 15 prosent. Disse andelene var relativt like som i tilsvarende undersøkelse i 2019 og 2022, men i 2025 kommenterte flere av respondentene som svarte «anneb» at de var i gang med arbeid for å opprette et råd (Holmboe & Kleppe, 2025, s. 49). I 2022 lagde Kulturalliansen en oversikt over lokale kulturråd. De anslo på dette tidspunktet at det totalt kunne antas å være 120 kommuner i landet som hadde en form for kulturråd. I deres arbeid fant de 117 råd i totalt 107 kommuner. Blant disse rådene var 67 musikkråd, 31 kulturråd og 19 råd under andre betegnelser. I rapporten beskriver Kulturalliansen tre ulike former for sammensetninger av aktører i rådene, herunder; råd med begrensinger av antall profesjonelle aktører, råd kun for kulturfrivilligheten og råd basert på musikkorganisasjoner som likevel forsøker å tale for hele kulturfeltet.

Det er likevel begrenset oversikt over omfanget og organisering av lokale og regionale kulturråd. Verken på tidspunktet for Kulturalliansens undersøkelse eller i dag er det noen som har fullstendig oversikt over lokale kulturråd i Norge (Kulturalliansen, 2022). I Kulturalliansens «Rapport om lokale kulturråd» beskrives formålet med lokale kulturråd som følger:

«å danne et representativt organ for kommunens kulturliv, et organ som kan møte kommunen, formidle kulturlivets behov, bidra med kunnskap om lokalt kulturliv. Rådet deltar i arbeidet med å prioritere tiltak for å forbedre kulturens kår og arbeidsforhold. Rådene er også en samarbeidsarena for kulturlivets aktører, både profesjonelle og amatører, musikk, billedkunst og tradisjonskultur.» (2022, s. 5)

Som kommer fram av følgende notat, er det ikke nødvendigvis så enkelt, da det varierer hva som forstås som et kulturråd og dets rolle, i tillegg til at det finnes ulike betegnelser på organiseringer med tilsvarende funksjon.

Musikkrådene er en utbredt form for kulturråd i Norge. Ifølge Norsk musikkråd finnes det fylkesmusikkråd i alle fylker, og rundt 100 lokale musikkråd eller kulturnettverk (Norsk Musikkråd, 2025). Dette er eksempler på hva vi i denne undersøkelsen har omtalt som kulturråd for enkeltstående kulturuttrykk, mens tverrfaglige kulturråd viser til kulturråd som forener flere kulturuttrykk.

¹ Idrettsrådenes funksjon beskrives nærmere av Norges Idrettsforbund i NIFs lov (Norges idrettsforbund, u.å.).

1.2 Metode

Dette notatet er basert på spørreundersøkelsen *Kartlegging av lokale og regionale kulturråd* som Telemarksforskning har gjennomført og distribuert til alle landets kommuner og fylkeskommuner per e-post. Selve undersøkelsen er laget med verktøyet SurveyXact. Spørsmålene er utarbeidet sammen med oppdragsgiver.

Undersøkelsen ble distribuert til 357 kommuner og 14 fylkeskommuner (Oslo medregnet som kommune). Mottakerlisten inneholdt 250 mailadresser direkte til ansatte innenfor kulturfeltet i kommunen eller fylkeskommunen. Resterende 121 undersøkelser ble sendt til sentralbord, med oppfordring om at den skulle videreformidles til rett ansatt.

Vi besluttet å også inkludere svar fra de 16 respondentene som kun har besvart deler av undersøkelsen i analysen. Det medfører at i beskrivelse av svarprosent er «noen svar» medregnet. Svarprosenten blant små kommuner (< 5 000 innbyggere) var 44%, og dermed den laveste. Dette er likevel kommunestørrelsen med flest respondenter i utvalget. Av de mellomstore kommunene (5 000 – 20 000 innbyggere) svarte 66, noe som gir en svarprosent på 58%. Den største svarprosenten var blant de store kommunene (> 20 000 innbyggere), der 44 respondenter svarte, altså en svarprosent på 64%. Når vi ser på hvordan kommunene som har besvart undersøkelsen fordeler seg fylkesvis, skiller Møre og Romsdal seg positivt ut med høy svarprosent (85%), på tross av at dette er et fylke med relativt mange kommuner. Nordland og Finnmark er kommunene med lavest svarprosent, med henholdsvis 29% og 33%.

Tabell 1: Oversikt over antall respondenter og svarprosent blant kommuner, fordelt på kommunestørrelse.

Kommune- størrelse	Gjennomført	Noen svar	Ikke svar	Totalt antall kom- muner
Små	74 (43%)	2 (1%)	98 (56%)	174
Mellomstore	62 (54%)	4 (4%)	48 (42%)	114
Store	35 (51%)	9 (13%)	25 (36%)	69
Alle	171 (48%)	15 (4%)	171 (48%)	357

Til sammen har 186 kommuner og 9 fylkeskommuner besvart hele eller deler av undersøkelsen. Dette utvalget anser vi ikke som å være representativt og derav heller ikke generaliserbart på landsbasis. Det danner imidlertid en oversikt over situasjonen per april 2026. Der vi i videre analyser benytter prosentandeler, dreier dette seg om prosentandel av utvalget, eller prosentandel av respondentene som har besvart det aktuelle spørsmålet, ikke om generaliserte prosentandeler av kommune- eller fylkes-Norge (populasjonen).

Tabell 2: Oversikt over antall respondenter og svarprosent blant fylkeskommuner.

	Gjennomført	Noen svar	Ikke svar	Totalt
Fylkeskommuner	8 (57%)	1 (7%)	5 (36%)	14

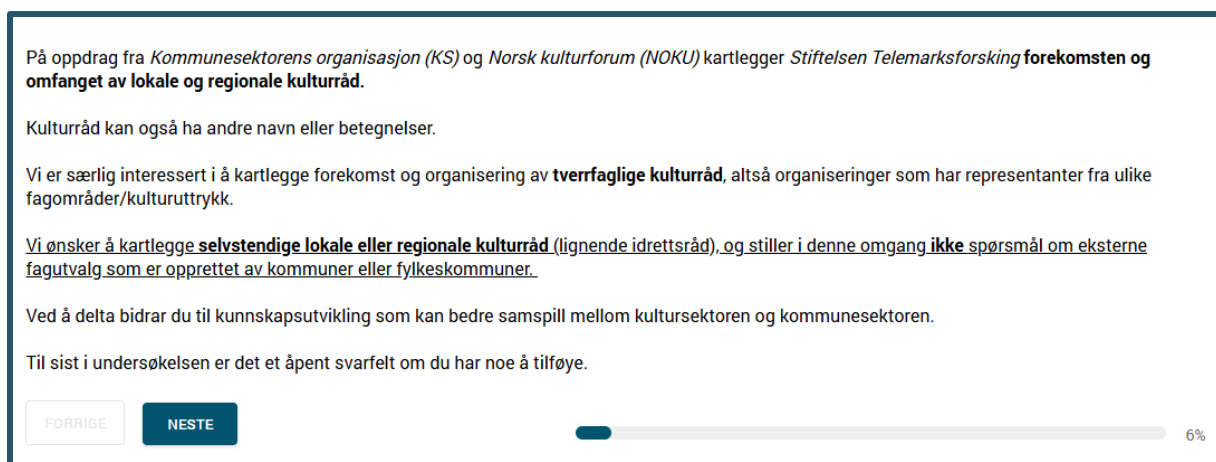
Tabell 3: Oversikt over antall respondenter og svarprosent blant kommuner fordelt på fylker.

	Gjennomført	Noen svar	Ikke svart	Antall kommuner i fylket
Agder	11 (44 %)	2 (8 %)	12 (48 %)	25
Akershus	11 (52 %)	1 (5 %)	9 (43 %)	21
Buskerud	9 (50 %)	1 (6 %)	8 (44 %)	18
Finnmark	5 (28 %)	1 (6 %)	12 (67 %)	18
Innlandet	22 (48 %)	2 (4 %)	22 (48 %)	46
Møre og Romsdal	22 (81 %)	1 (4 %)	4 (15 %)	27
Nordland	11 (27 %)	1 (2 %)	29 (71 %)	41
Oslo	1 (100 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	1
Rogaland	9 (39 %)	3 (13 %)	11 (48 %)	23
Telemark	9 (53 %)	0 (0 %)	8 (47 %)	17
Troms	12 (57 %)	0 (0 %)	9 (43 %)	21
Trøndelag	17 (45 %)	3 (8 %)	18 (47 %)	38
Vestfold	5 (83 %)	0 (0 %)	1 (17 %)	6
Vestland	22 (51 %)	0 (0 %)	21 (49 %)	43
Østfold	5 (42 %)	0 (0 %)	7 (58 %)	12

Musikkråd er eksempler på hva vi i denne undersøkelsen har omtalt som kulturråd for enkeltstående kulturuttrykk, mens tverrfaglige kulturråd viser til kulturråd som forener flere kulturuttrykk. Hovedformålet med undersøkelsen er å innhente mer kunnskap om tverrfaglige kulturråd. Selv om vi har foretatt en kartlegging av både tverrfaglige råd og råd for ett kulturuttrykk, har nærmere undersøkelse av organisering vært forbeholdt til de respondentene som oppgir å ha råd åpne for flere kulturuttrykk. Med et begrenset antall kommuner som har oppgitt å ha sistnevnte type råd, er empirien best egnet for å gjøre deskriptive

analyser. Der det har vært hensiktsmessig er Sikt KI chat (Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør, 2026) benyttet for å sammenfatte og kategorisere åpne svar.

Figur 1 viser spørreundersøkelsens innledende informasjon. Her fremkommer det at vi har åpnet for at respondentene kan rapportere organiseringer under andre betegnelser enn kulturråd, men at det er selvstendige lokale eller regionale kulturråd (lignende idrettsråd) vi ønsket å kartlegge. Noen respondenter har oppgitt idrettsråd i denne kartleggingen. Disse har blitt utelatt fra analysen, da de faller utenfor undersøkelsens formål. Vi har imidlertid valgt å inkludere svar om organiseringer for kultur som skiller seg ut fra parallellen som trekkes til idrettsrådene, da disse svarene er analytisk interessante fordi vi får innblikk i respondentenes fortolkning og forståelse av kulturråd.



På oppdrag fra Kommunesektorens organisasjon (KS) og Norsk kulturforum (NOKU) kartlegger Stiftelsen Telemarksforskning **forekomsten og omfanget av lokale og regionale kulturråd**.

Kulturråd kan også ha andre navn eller betegnelser.

Vi er særlig interessert i å kartlegge forekomst og organisering av **tverrfaglige kulturråd**, altså organiseringer som har representanter fra ulike fagområder/kulturuttrykk.

Vi ønsker å kartlegge **selvstendige lokale eller regionale kulturråd** (lignende idrettsråd), og stiller i denne omgang **ikke** spørsmål om eksterne fagutvalg som er opprettet av kommuner eller fylkeskommuner.

Ved å delta bidrar du til kunnskapsutvikling som kan bedre samspill mellom kultursektoren og kommunesektoren.

Til sist i undersøkelsen er det et åpent svarfelt om du har noe å tilføye.

6%

Figur 1: Innledende informasjon til spørreundersøkelsen.

Det er kommunesektoren som har besvart undersøkelsen, ikke rådene selv. Spørsmål om organisering av de tverrfaglige rådene hadde det i utgangspunktet vært interessant å spørre rådene om direkte. Siden det i liten grad finnes oversikt over slike råd, ville det vært utfordrende å gjennomføre. Det er naturlig å anta at empirien hadde vært annerledes dersom rådene hadde svart for seg selv framfor kommunene. Notatet gir likevel interessant og relevant innsikt i kommunesektorens oversikt over, og forståelse av, feltets organisering. Aktuelle organiseringer av kulturlivet kan ha ulike betegnelser, slik som kulturråd, interesseorganisasjon eller tilsvarende organiseringer under andre betegnelser. Det er respondentenes egen forståelse av grensdragningen mellom rådene og andre organisasjoner som ligger til grunn for empirien i dette tilfellet, noe vi ser at avspeiler seg i variasjonen blant rådene som rapporteres i undersøkelsen.

2. Forekomsten av kulturråd og lignende sammenlutninger

Blant på de 186 kommunene og 9 fylkeskommunene som har besvart undersøkelsen har 82 kommuner og 6 fylkeskommuner rapportert å ha enten regionalt eller lokalt kulturråd for flere kulturuttrykk, råd for ett kulturuttrykk, en lignende organisering eller flere av disse. Det betyr at omtrent 44% av kommunene og 67% av fylkeskommunene har minst én slik organisering. Prosentandelen for kommunene er i dette tilfellet høyere enn de (39%) som svarte ja på spørsmålet om de hadde «kulturråd, musikkråd eller lignende som samler frivillige kulturaktører til et felles talerør» i Holmboe og Kleppes rapport «Kutt, kutt, kutt over hele linja» (2025, s. 49). Dette kan antageligvis være forårsaket av sistnevnte rapporters noe mer avgrensede spørsmålsformulering, eller av ulikt utvalg.

I vårt utvalg er andelen som har minst én slik organisering størst blant de store kommunene og synkende med redusert kommunestørrelse.

Tabell 4: Antall kommuner og fylkeskommuner som har minst én kulturrådsorganisering.

	Minst én kulturråd-organisering (lokale, regionale, ett eller flere kulturuttrykk, samt lignende organiseringer)	Ingen slik organisering.
Små kommuner	17 (22%)	59 (78%)
Mellomstore kommuner	29 (44%)	37 (56%)
Store kommuner	36 (82%)	8 (18%)
Alle kommuner	82 (44%)	104 (56%)
Fylkeskommuner	6 (67%)	3 (33%)
N=195		

3. Lokale og regionale kulturråd for ulike kulturuttrykk

I de følgende underkapitlene gjennomgås resultatene av undersøkelsens spørsmål om tverrfaglige lokale og regionale kulturråd. Oppfølgingsspørsmålene om disse rådernes organisering og rolle er kun blitt stilt til respondentene som oppga å ha slike råd (52 respondenter).

3.1 Forekomst

I tabellen nedenfor presenteres kommunenes rapportering av forekomst av lokale og regionale kulturråd. Merk at én respondent kan ha besvart at de har flere ulike former for organiseringer. Antall registrerte organiseringer i tabellen summerer derfor til flere enn antallet respondenter som har besvart spørsmålet.

Blant kommunene som har besvart undersøkelsen, er det et mindretall som oppgir å ha kulturråd som er åpne for flere kulturuttrykk. I tabellen ser vi at 41 stk (22%) oppgir at de har et lokalt kulturråd i kommunen som er åpent for flere kulturuttrykk, mens 10 kommuner (ca 5%) svarer at det finnes et tilsvarende regionalt kulturråd. Blant fylkeskommunene som har besvart, er det kun én som oppgir å at det er et regionalt kulturråd åpent for flere uttrykk.

Blant kommunene som har besvart undersøkelsen forekommer lokale og regionale kulturråd i størst grad i de store kommunene. Her har hele 52% oppgitt at det finnes et lokalt kulturråd åpent for flere kulturuttrykk.

I denne undersøkelsen er det registrert flest lokale kulturråd for flere kulturuttrykk i kommunene i Akershus (9 stk), etterfulgt av Trøndelag (6 stk) og Nordland (5 stk). Flest kommuner i Vestland har oppgitt at det finnes regionale råd (3 stk).

Tabell 5: Kommunesektorens svar på spørsmålet "Finnes det et lokalt/regionalt kulturråd eller lignende sammenslutninger under andre betegnelser i din kommune (til kommuner)/ditt fylke (til fylkeskommuner)?"

	lokalt kulturråd åpent for ulike kulturuttrykk i kommunen	regionalt kulturråd åpent for ulike kulturuttrykk (f.eks. interkommunalt kulturråd)
Små	6 (8%)	2 (3%)
Mellomstore	12 (18%)	4 (6%)
Store	23 (52%)	4 (9%)
Kommuner totalt	41 (22%)	10 (5%)

Fylkeskommuner	-	1 (11%)
N=47		

5 kommuner oppgir at de både har et lokalt og et regionalt kulturråd åpent for flere kulturuttrykk. I de følgende analysene er det ikke skilt mellom de lokale eller regionale rådende, og de 5 kommunene som har begge deler hadde ikke anledning til å differensiere svarene sine for de ulike rådene. Det betyr at de til sammen 52 ulike lokale og regionale kulturrådene, fordeler seg på 47 respondenter (46 kommuner og én fylkeskommune), der kommunene med både regionale og lokale råd har måtte svare som om de hadde ett.

3.2 Representerte kulturuttrykk

46 av kommunene og én fylkeskommune oppga at de hadde et lokalt eller regionalt kulturråd åpent for ulike kulturuttrykk, eller begge deler. 37 av kommunene har kulturråd som er åpne for alle kulturuttrykk. Dette betyr at i 80% av kommunene som oppgir at de har regionalt eller lokalt kulturråd (eller begge), er disse åpne for alle kulturuttrykk. De resterende 14 respondentene rapporterer noe mer avgrensning i hvilke kulturuttrykk som omfattes. I tabellen ser vi at musikk og teater/drama i størst grad er omfattet av de avgrensede rådene for flere kulturuttrykk.

Tabell 6: Kommunesektorens svar på spørsmålet "Hvilke kulturuttrykk/kultursjangre/fagområder kan være medlem av det tverrfaglige rådet?"

	Alle kulturuttrykk	Musikk	Dans	Teater/drama	Visuell kunst	Film og foto	Kulturværn	Annet
Små kommuner	6	1	0	1	0	0	0	0
Mellomstore kommuner	12	1	1	1	0	0	0	1
Store kommuner	19	2	1	2	1	0	0	0
Kommuner totalt	37	4	2	4	1	0	0	1
Fylkeskommuner	0	1	1	1	1	1	1	0
<i>Totalsum</i>	<i>37</i>	<i>5</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
N=47								

3.3 Rådets rolle

De tverrfaglige rådene har ulike funksjoner, som antageligvis til dels er overlappende. I undersøkelsen ble de respondentene som oppga at det finnes regionalt eller lokalt kulturråd for flere kulturuttrykk bedt om å krysse av for rådets rolle. Dette spørsmålet tillot flere svar. De mest utbredte rollene til de tverrfaglige rådene ser ut til å være som interesseorganisasjon og for rådgivning. Henholdsvis 91% (40 stk) og 70% (32 stk) av kommunene og fylkeskommunen som har besvart spørsmålet om rollen til de aktuelle tverrfaglige rådene oppgir disse svarene.

Kun 8 av respondentene oppgir at de har råd som kun har én rolle. Av disse har majoriteten oppgitt at rådet har rollen som interesseorganisasjon.

Tabell 7: Kommunesektorens svar på spørsmålet "Hvilken rolle har rådet?".

	Interesseorganisasjon	Rådgivende	Forvalter tilskuddsordninger	Kunnskapsutvikling	Annet
Små kommuner	5	4	4	1	0
Mellomstore kommuner	13	11	1	4	1
Store kommuner	21	17	3	9	3
Fylkeskommuner	1	0	0	1	0
<i>Totalsum</i>	<i>40</i>	<i>32</i>	<i>8</i>	<i>15</i>	<i>4</i>
N=44					

3.4 Organisering

3.4.1 Hvem kan være medlemmer

42 respondenter har oppgitt informasjon om hva slags aktører som kan være medlemmer av kulturrådet for flere kulturuttrykk. Ingen oppgir at det kun er profesjonelle som kan være medlemmer. Det er imidlertid 5 stk som oppgir at medlemskap er begrenset til kun frivilligheten.

På de resterende svaralternativene hadde respondenten anledning til å oppgi flere svar. Vi ser at det er mest utbredt at organisasjoner kan være medlem av det tverrfaglige kulturrådet. Blant de 25 som har svart at organisasjoner kan være medlem, har 17 av dem også krysset av for at «frivillighet og profesjonelle» kan

være medlem. Det er derfor rimelig å anta at majoriteten av de tverrfaglige rådene der organisasjoner kan være medlem, er åpne både for profesjonelle og frivillige organisasjoner. Tilsvarende har 10 av de 11 som svarte at enkeltmedlemmer kan være medlem, også svart at både frivillighet og profesjonelle kan være medlem. Empirien begrenser imidlertid muligheten for å si noe mer inngående om forholdet mellom frivillige og profesjonelle aktører innen de ulike kategoriene.

5 respondenter oppgir at det kun er kommunale eller fylkeskommunale aktører som kan være medlem. Basert på åpne svar ser det blant annet ut til at organiseringene som det henvises til er forum for å tilrettelegge forvaltning av kommunale kulturordninger innad i kommunen, slik som den kulturelle skolesekken og den kulturelle spaserstokken, eller regionale samarbeid mellom kommuner innenfor tematikk tilknyttet kulturfeltet. Det er interessant at det rapporteres om slike organiseringer når vi spør etter kulturråd, da dette ikke er eksterne selvstendige organ, men en del av kommunen og fylkeskommunes drift.

Tabell 8: Kommunesektorens svar på spørsmålet "Hvem kan være medlemmer i rådet?"

Kun frivillighet	Kun profesjonelle	Frivillighet og profesjonelle	Organisasjoner	Enkeltmedlemmer	Kommunale eller fylkeskommunale aktører	Vet ikke	N
5 (12%)	0	23 (55%)	25 (60%)	11 (26%)	8 (19%)	1 (2%)	42

3.4.2 Lønnede verv og finansiering

41 respondenter har besvart spørsmålet «Finnes det lønnede verv/posisjoner/stillinger i rådet?». Av disse oppgir majoriteten, 71% (29 stk), at dette ikke finnes i det aktuelle kulturrådet. 6 stk oppgir at det finnes lønnede verv, posisjoner eller stillinger, mens 6 stk svarer at de ikke vet.

Tabell 9: Kommunesektorens svar på spørsmålet "Finnes det lønnede verv/posisjoner/stillinger i rådet?"

	Antall
Ja	6 (15%)
Nei	29 (71%)
Vet ikke	6 (15%)
N	41

På spørsmålet om finansiering av de tverrfaglige kulturrådene hadde respondentene mulighet til å velge flere alternativer. De to hyppigst rapporterte finansieringskildene er kommunal finansiering og dugnad/frivillighet, der henholdsvis 64% og 52% av respondentene oppga at de hadde råd med disse finansieringskildene. Under «annet» skriver noen at rådet ikke finansieres, og at det benytter kommunale lokaler og ellers ikke har utgifter. Dette tyder på at frivillighet er sentralt for disse rådene.

Hva som inngår i hver av finansieringskilde-kategoriene ser ut til å variere. Vi har ikke inngående informasjon om dette, men i forbindelse med denne kartleggingen har vi sett eksempler på råd der offentlig finansiering forekommer som finansiering av prosentvis stilling for en administrativ leder, og andre der den offentlige finansieringen er i form av tildelte tilskudd til enkelte arrangementer eller samlinger.

Tabell 10: Kommunesektorens svar på spørsmålet "Hvordan finansieres rådet?".

	Kommunalt	Annen offentlig	Priv. Stiftelser/sponsorer osv.	Dugnad/frivillighet	Medlemsavgift	Annet	Vet ikke
Lokalt eller regionalt kulturråd	27 (64%)	2 (5%)	4 (10%)	22 (52%)	12 (29%)	5 (12%)	3 (7%)
N= 42							

3.4.3 Organisering av kontakt og samarbeid

Kommunesektoren ble også spurt om å oppgi hvordan organisering av kontakt og samarbeid mellom de tverrfaglige kulturrådene og kommunen/fylkeskommunen foregår. Den mest utbredte formen for organisering er gjennom en samarbeidsavtale. Under svaralternativet «annet» skrev flere at organisering av kontakt og samarbeid også foregår gjennom møter.

Tabell 11: Kommunesektorens svar på spørsmålet "Hvordan organiseres kontakten eller samarbeidet mellom rådet og kommunen?".

Ansatt i rådet	Prosjektleder i rådet	Samarbeidsavtale med rådet	Dialog med styret i rådet	Annet	N
7 (17%)	1 (2%)	16 (38%)	11 (26%)	7 (16%)	42

3.4.4 Bakgrunn for opprettelse

I undersøkelsen ble det stilt følgende spørsmål: «Hvorfor og hvordan ble rådet opprettet?». 38 stk har svart på spørsmålet. Dette spørsmålet hadde et åpent svarfelt, og respondentene hadde anledning til å utdype med egne ord.

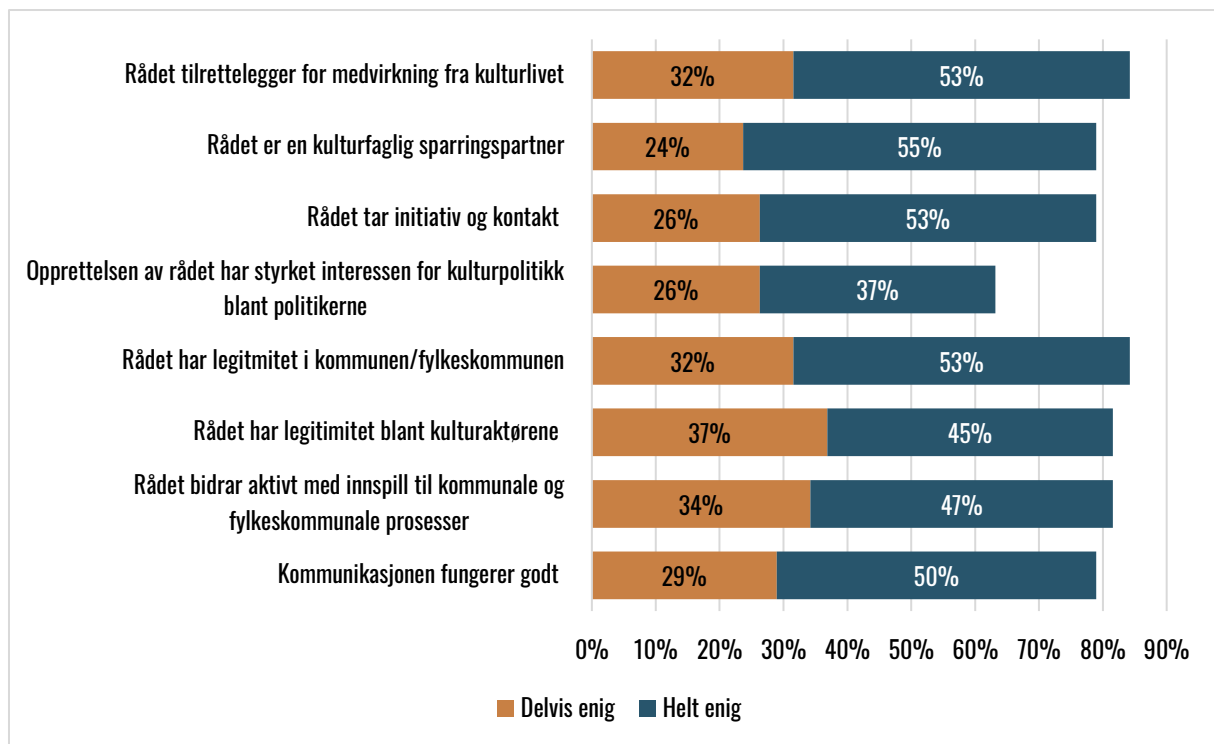
Et gjennomgående funn er at respondentene skriver at kulturrådene i stor grad er etablert for å samle og samordne et fragmentert kulturliv i én felles paraply, som kan fungere både som møteplass,

samarbeidsarena og interesseorgan. De beskriver behovet for et tydelig bindeledd mellom kulturfeltet og kommunen, der rådet skal være talerør, høringsinstans og rådgiver, og ofte også forvalter eller premissleverandør når det gjelder kommunale kulturmidler. Flere av rådene er opprettet etter eksplisitt inspirasjon fra idrettsrådsmodellen, med et ønske om at kulturen skal få en likeverdig posisjon og påvirkningskraft som idretten i kommunale beslutningsprosesser. Opprettelsen er i flere tilfeller forankret i politiske vedtak, kommunale kultur- eller frivilligstrategier og regionale planer, og henger noen steder direkte sammen med kommunereformen og etablering av nye kommunestrukturer. Det er også tydelig at flere kulturråd er videreutviklinger av tidligere musikkråd eller andre smalere ordninger, der mandatet er utvidet til å inkludere flere deler av kulturfeltet. Både initiativ «nedenfra», fra frivillige aktører og organisasjoner, og «ovenfra», fra kommuneadministrasjon og politikere, går igjen som etableringsveier. Samlet peker svarene på at rådene er etablert for å styrke kulturlivets rammevilkår, sikre bedre samordning og gi kulturfeltet en tydeligere og mer legitim stemme inn i kommunal politikk og forvaltning.

3.5 Erfaringer med dialog og samarbeid med rådet

For å undersøke kommunesektorens erfaringer med dialog med kulturråd for flere kulturuttrykk ble de spurt om å oppgi grad av enighet med 8 ulike påstander om dette. Påstandene dreide seg om opplevelse av god kommunikasjon, rådets aktive deltakelse i kommunale og fylkeskommunale prosesser, rådets legitimitet i kommunesektoren og blant kulturaktører, initiativ og kontakt fra rådet, rådet som kulturfaglig sparringspartner og som tilrettelegger for medvirkning fra kulturlivet. I tillegg var det en påstand om at opprettelse av rådet har styrket interessen for kulturpolitikk blant politikerne. 38 stk besvarte disse påstandene med en fem-delt skala fra «helt uenig» til «helt enig». De hadde også anledning til å svare «vet ikke/ikke relevant».

I figur 1 ser vi at majoriteten av respondentene var helt eller delvis enig med påstandene. Overordnet gir dette inntrykk av at kommunene har positive erfaringer med dialog og samarbeid med rådene. Én av påstandene skiller seg imidlertid ut. Dette dreier seg om påstanden «Opprettelsen av rådet har styrket interessen for kulturpolitikk blant politikerne». I tillegg til at denne hadde lavest grad av enighet, var det også den påstanden der flest svarte «verken uenig eller enig» og «vet ikke/ikke relevant». Likevel er i overkant av 60% helt eller delvis enig i påstanden.



Figur 2: Respondentenes grad av enighet med påstander om dialog og samarbeid med tverrfaglige kulturelråd. N=38

Tabell 12: Kommunesektorens svar på spørsmålet "Hvilke erfaringer gjør kommunen seg med dialogen med rådet?".

	Helt uenig	Delvis uenig	Verken uenig eller enig	Delvis enig	Helt enig	Vet ikke/ikke relevant
Kommunikasjonen fungerer godt	2	0	5	11	19	1
Rådet bidrar aktivt med innspill til kommunale og fylkeskommunale prosesser	2	1	3	13	18	1
Rådet har legitimitet blant kulturaktørene	1	0	3	14	17	3
Rådet har legitimitet i kommunen/fylkeskommunen	1	0	3	12	20	2
Opprettelsen av rådet har styrket interessen for kulturpolitikk blant politikerne	2	0	8	10	14	4
Rådet tar initiativ og kontakt	2	2	3	10	20	1
Rådet er en kulturfaglig sparringspartner	2	2	3	9	21	1
Rådet tilrettelegger for medvirkning fra kulturlivet	1	1	1	12	20	3
N=38						

4. Kulturråd for ett kulturuttrykk og lignende sammenslutninger

18% av kommunene (34 stk) og 44% av fylkeskommunene (4 stk) i utvalget oppga at det finnes råd som representerer ett enkelt fagområde/kulturuttrykk (for eksempel musikkråd) i deres kommune eller fylke. 11 av kommunene og ett av fylkene oppgir flere enn ett råd for enkeltstående kulturuttrykk. Vi ser også at 8 av kommunene som har oppgitt å ha kulturråd for enkeltstående kulturuttrykk i tillegg har kulturråd for flere kulturuttrykk.

Majoriteten av de rapporterte rådene for enkeltstående kulturuttrykk er for musikk. Ettersom musikkråd er relativt utbredt på landsbasis, som nevnt innledningsvis, er dette lite overraskende. Det er registrert musikkråd både på kommune- og fylkesnivå, men vi registrerer at undersøkelsen i liten grad fanget opp regionale råd for ett kulturuttrykk, slik som regionale musikkråd.

Som i resten av undersøkelsen er det respondentens subjektive vurdering av hva som regnes som et kulturråd som ligger til grunn for kartleggingen. Dette er kanskje spesielt sentralt når det kommer til grensedragning mellom hva som regnes som kulturråd for ett kulturuttrykk og andre interesseorganisasjoner.

Tabell 13: Kommunesektorens svar på spørsmålet " Finnes det et lokalt/regionalt kulturråd eller lignende sammenslutninger under andre betegnelser i din kommune/fylkeskommune?"

	råd som representerer ETT enkelt fagområde/kulturuttrykk	lignende sammenslutninger under en annen betegnelse	ingen slik organisering
Små	5 (7%)	5 (7%)	59 (77%)
Mellomstore	13 (20%)	6 (9%)	37 (56%)
Store	16 (36%)	5 (11%)	8 (18%)
Kommuner totalt	34 (19%)	16 (9%)	104 (56%)
Fylkeskommuner	4 (44%)	1 (11%)	3 (33%)

Tabell 14: Kommunesektorens svar på spørsmålet "Hvilket kulturuttrykk er dette/disse rådet/rådene for?" (oppfølgingsspørsmål om råd for ETT kulturuttrykk.

	Musikk	Dans	Teater/drama	Visuell kunst	Film og foto	Kulturvern
Kommune	29	7	7	2	2	5
Fylke	4	0	0	1	0	0
<i>Totalsum</i>	<i>33</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>5</i>

4.1 Lignende sammenslutninger

Utdypingene av «andre lignende sammenslutninger» viser et bredt spekter av organisasjonsformer som på ulike måter arbeider for å støtte og utvikle kulturfeltet. Noen av disse sammenslutningene har klare likhetstrekk med det som andre steder kalles kulturråd, enten som tverrfaglige råd for hele kulturfeltet eller som råd knyttet til enkeltstående kunst- og kulturuttrykk. Dette synliggjør utfordringer knyttet til begrepsbruk og kategorisering: strukturer som i funksjon ligner et kulturråd kan betegnes som for eksempel «kulturnettverk», «kulturlag» eller «kulturløft», samtidig som organiseringer som ligner mer på politiske utvalg eller kommunale arbeidsgrupper er rapportert som kulturråd.

Blant svarene beskrives det også sammenslutninger som er knyttet til konkrete kulturprosjekter, arrangementer og kulturminner. Disse har ofte karakter av fag- eller sjangerspesifikke nettverk og fora. Parallelt finner vi brede kulturnettverk og samarbeidsorgan som er åpne for ulike typer aktører, som lag, foreninger, institusjoner og andre organisasjoner. Slike nettverk overlapper i noen tilfeller funksjonelt med kulturråd for flere kulturuttrykk, men går under andre betegnelser.

Svarene inneholder også beskrivelser av interne kommunale samarbeidsarenaer for arbeid med kultur. Dette kan være politiske utvalg med folkevalgte, interne fora for kommunalt ansatte med kulturrelaterte oppgaver, eller interkommunale nettverk for kultursjefer og enhetsledere som skal styrke samarbeid på tvers av kommunegrenser. I tillegg beskrives det sammenslutninger som kobler kommuner, fylkeskommuner, kulturinstitusjoner og profesjonelle kulturaktører sammen i faste samhandlingsarenaer, primært for koordinering, strategi og kulturpolitisk utviklingsarbeid.

5. Kulturrådlandskapet

Kartleggingen har avdekket at lokale kulturråd har ulike organiseringer. I det følgende er det gjort en inndeling i overordnede kategorier av organiseringer. Formålet med dette er ikke å gi en uttømmende typologi, men å synliggjøre noen mønstre i materialet fra spørreundersøkelsen. Dette skal gi en forenklet oversikt av hvilke typer kulturråd og lignende sammenslutninger som forekommer i vår empiri, og hvordan disse varierer i organisering og omfang. De to organiseringene som først beskrives er eksempler på kategorier av kulturråd bestående av representanter for kultursektoren. De to siste kategoriene dreier seg om kommunale eller fylkeskommunale strukturer, eller samarbeidsarenaer. Der flere av de tverrfaglige rådene har fellestrekk med idrettsrådene, og noen er opprettet etter uttalt inspirasjon fra idretten, skiller spesielt de to sistnevnte kategoriene seg fra disse. Dette synliggjør at kulturråds-betegnelsen brukes om ulike organiseringer, og at det som av noen forstås som å være eller ligne kulturråd, ansees som noe annet andre steder.

Tverrfaglige kulturråd – åpne for flere kulturuttrykk

Kartleggingen viser at litt over 1/5 av kommunene i undersøkelsen oppgir å ha kulturråd som er åpne for flere kulturuttrykk. Dette er tverrfaglige sammenslutninger der ulike deler av kulturlivet, både frivillige, profesjonelle og institusjoner, samles i én felles struktur. Slike råd fungerer gjerne som møteplass, samarbeidsarena og interesseorgan, og har ofte en uttalt rolle som bindeledd mellom kulturfeltet og kommunen eller fylkeskommunen.

Innenfor denne kategorien finnes det en viss variasjon både i omfang og benevnelser. Flere oppgis som «kulturråd», mens andre går under betegnelser som «kulturnettverk» eller andre navn. I noen tilfeller er tverrfaglige råd videreutviklinger av tidligere musikkråd eller andre smalere ordninger, der mandatet er utvidet til å omfatte et bredere kulturfelt. I materialet forekommer både lokale og regionale varianter, men de fleste av de rapporterte tverrfaglige rådene befinner seg på kommunenivå.

Relasjonen mellom kommunen og slike råd fremstår som å gjerne være formalisert gjennom samarbeidsavtaler eller tilsvarende ordninger.

Kulturråd og interesseorganisasjoner for enkeltstående kulturuttrykk

Rett i underkant av 1/5 av kommunene som har besvart undersøkelsen, og noe under halvparten av fylkeskommunene som har besvart undersøkelsen, oppgir å ha råd som representerer ett enkelt fagområde eller kulturuttrykk. I undersøkelsen er dette oftest knyttet til musikk, både på kommune- og fylkesnivå.

Grensen mellom «kulturråd» og andre typer interesseorganisasjoner blir særlig uklar innenfor denne kategorien.

Samarbeidsforum om kultur for ansatte i kommunesektoren

En tredje kategori består av samarbeidsforum som primært samler kommunalt ansatte som har kulturelle oppgaver. Dette kan være interne forum innenfor én kommune, der ansatte fra ulike enheter og fagområder møtes for å koordinere kulturarbeidet, eller interkommunale nettverk der kultursjefer, enhetsledere og andre nøkkelpersoner møtes regelmessig. Blant de som rapporterer slike råd, fremstår de som å være ansett som sentrale og viktige strukturer i kulturlandskapet.

Slike forum omtales i materialet som å ha formål om å styrke oversikt, koordinering og strategisk arbeid på kulturfeltet. Selv om noen respondenter har oppgitt slike organiseringer under spørsmål om kulturråd, ser disse forumene ut til å i liten grad å ha representativitet på vegne av kulturlivet ellers. At slike ordninger er rapportert når vi spør etter kulturråd og lignende organiseringer viser at det er vanskelig å definere hva et kulturråd er.

Samhandlingsarenaer mellom kommunesektor, institusjoner og organisasjoner

I forlengelsen av de interne kommunale nettverkene finner vi en fjerde kategori: sammenslutninger som kobler kommuner, fylkeskommuner, kulturinstitusjoner og profesjonelle kulturaktører i faste samhandlingsarenaer. Disse kan være lokale eller regionale strukturer, samhandlings- og møteorgan som samler større kulturinstitusjoner, organisasjoner og kommunesektoren til regelmessige møter.

5.1 Et mangfoldig og utydelig kulturrådlandskap – veien videre

Samlet tegner kartleggingen et kulturrådlandskap som er både mangfoldig og sammensatt. I denne undersøkelsen har vi gjort spørsmålet om kulturråd til et empirisk spørsmål. Det betyr at det er kommunesektoren selv som har vurdert hva som skal regnes som kulturråd og gjort grensedragningene mellom kulturråd, interesseorganisasjoner og andre typer nettverk. Undersøkelsen avdekker stor variasjon i betegnelser og organisasjonsformer, og det gjør det utfordrende å gi en presis, landsdekkende oversikt over lokale kulturråd og hva det er. Kartleggingen gir likevel et bilde av noen hovedtyper og en indikasjon på at tverrfaglige råd åpent for alle kulturuttrykk og rene musikkråd utgjør de to vanligste variantene av råd i dagens kulturrådlandskap.

Det finnes tverrfaglige kulturråd som i stor grad samsvarer med beskrivelser av lokale kulturråd fra tidligere undersøkelser, og det finnes musikkråd og andre fagspesifikke råd. Samtidig ser vi en rekke andre sammenslutninger, kulturnettverk, kulturlag, prosjekt- og arrangementsbaserte organiseringer som på ulike måter fyller funksjoner som ligner på kulturråd, men med lokale variasjoner og ulike betegnelser. I tillegg er det rapportert både interne kommunale og interkommunale fora og regionale nettverk i vår kartlegging.

Undersøkelsen er eksplorativ fordi det på tidspunktet da undersøkelsen ble utarbeidet var utfordrende å definere hva som regnes som et kulturråd, eller å tydelig avgrense hvilke funksjoner eller innretninger rådene vi ønsket å kartlegge skulle ha. I etterkant ser vi at dette kan ha skapt en viss begrepsforvirring. Dette understreker behovet for tydeligere begrepsavklaringer og -diskusjoner i eventuelle fremtidige kartlegginger og videre arbeid med denne tematikken. Det forslås at fremtidige undersøkelser tar utgangspunkt i en forhåndsdefinert oversikt over funksjoner og kartlegger forekomst av organiseringer som fyller disse.

Denne kartleggingen gir en oversikt over kommunesektorens forståelse av kulturråd, og viser også behovet for en mer kvalitativ kartlegging gjort blant de lokale og regionale kulturrådene selv.

Referanser

Holmboe, L. E., & Kleppe, B. (2025). *Kutt, kutt, kutt over hele linja: Kommunal kultursektor 2025* (Rapport 914). Telemarksforsking. <https://telemarksforsking.no/publikasjoner/kutt-kutt-kutt-over-hele-linja/4622/>

Kulturalliansen. (2022). *Rapport om lokale kulturråd: Tilstandsrapport og erfaringer fra lokale kulturråd* (Rapport nr. 6-2022). <https://static1.squarespace.com/static/5615038de4b0a283deee9de2/t/64d23b8ecd523f2d0b8ab638/1691499410977/Lokale+kulturr%C3%A5d+rapport+2022-DESKTOP-9BMGB2D.pdf>

Kulturdirektoratet. (u.å.). *Kulturrådets oppdrag og arbeid*. Hentet 4. mai 2026 fra <https://www.kulturdirektoratet.no/kulturradet/om-oss>

Lov om Kulturrådet (kulturrådsloven). (2013). <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2013-06-07-31>

Meld. St. 26 (2011–2012). *Den norske idrettsmodellen*. Kulturdepartementet. <https://www.regjeringen.no/contentassets/aaf9142d54e344608cc20d4e5fa752e0/no/pdfs/stm201120120026000ddd-pdfs.pdf>

Norges idrettsforbund. (u.å.). *NIFs lov: Kapittel 8 – Idrettsråd*. Hentet 4. mai 2026 fra <https://www.idrettsforbundet.no/tema/juss/nifs-lov/kapittel-8-idrettsrad/>

Norsk musikkråd. (u.å.). *Om oss*. Hentet 4. mai 2026 fra <https://www.musikk.no/nmr/om-oss>

Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør. (2026). *Sikt KI* (GPT – 5.1). [Stor språkmodell]. <https://sikt.no/tjenester/sikt-ki>